

**CURTEA SUPRĂMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

19 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Postolachi Petru și avocații acestuia, Străistaru Valeriu și Guțu Tatiana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui

*Postolachi Petru xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar și domiciliat în s. xxxx r-nul xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.09.2016 – 14.04.2017;

Instanța de apel: 17.05.2017 – 20.09.2017;

Instanța de recurs: 12.12.2017– 14.02.2018;

Instanța de recurs în anulare: 03.09.2018 – 25.10.2018;

Instanța de recurs: 27.11.2018 – 19.03.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 14 aprilie 2017, Postolachi Petru a fost condamnat în baza art.145 alin.(1) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Postolachi Petru în beneficiul lui L. Zgardan a sumei în mărime de 16 109 lei, cu titlu de prejudicial material și 75 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 02.06.2016, în jurul orelor 20.00 - 22.00 , Postolachi Petru, aflându-se în gospodăria lui I. Zgardan, situată în s. Nimereuca, r-nul Soroca, în urma unui conflict apărut cu ultimul, intenționat, urmărind scopul de a-l lipsi de viață și dorind survenirea acestei urmări, cu un obiect înțepător, cu lungimea nu mai mică de 8 cm, iar grosimea nu mai mare de 0.4 cm, i-a aplicat lui I. Zgardan nouă lovituri intense și penetrante în cutia toracelui, cauzându-i suferințe de ordin fizic și psihic, în rezultatul cărui fapt ultimul a decedat.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 49 din 18.08.2016, moartea lui I. Zgardan, a survenit în rezultatul leziuni corporale grave primite, periculoase pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri.

3.1. Procurorul, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Postolachi Petru să fie condamnat în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, la 18 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Admiterea acțiunii civile înaintate și încasarea de la inculpat în beneficiul succesorului victimei, L. Zgardan a sumei de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu material și 500 000 lei, cu titlu de prejudiciului moral.

Încasarea din contul inculpatului în folosul statului a cheltuielilor de judecată suportate în urma efectuării expertizelor.

În motivarea apelului declara, autorul acestuia a invocat că, instanța incorect a recalificat acțiunile inculpatului din prevederile art.145 alin.(2) lit. j) în cele prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal, în condițiile când acuzatorul de stat a solicitat stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, în baza art.145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

Însăși cauzarea unor plăgi multiple demonstrează manifestarea cruzimii deosebite la săvârșirea omorului.

În cadrul urmăririi penale și judecării cauzei nu s-a dovedit faptul, că victima să-l fi atacat pe inculpat, acest fapt fiind confirmat doar de către ultimul, cu scopul de a-și ușura pedeapsa.

După comiterea omorului, când a fost reținut inculpatul, acesta a negat comiterea omorului, fiind susținut de rudele sale, ducând în eroare urmărirea penală.

Probele acumulate și cercetate dovedesc pe deplin, că fapta comisă de inculpat întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, cu semnele de calificarea cu o deosebită cruzime, cauzându-i victimei suferințe intense de ordin fizic și psihic prin aplicarea multiplelor lovituri.

Apelantul a mai invocat că, instanța de fond a respins și încasarea cheltuielilor judiciare, care conform art.229 alin.(1), (2) Cod de procedură penală urmau a fi încasate de la inculpat.

În rezultatul acțiunilor ilegale ale inculpatului, succesoriului legal al victimei i-au fost cauzate daune materiale și morale, care urmează a fi restituite de acesta. Inculpatul în perioada urmăririi penale și judecării cauzei a manifestat indiferență față de faptă și consecințele infracționale, nu a conștientizat caracterul prejudiciabil al faptei, nu a restituit prejudiciul.

Totodată, apelantul a invocat că, instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal. Pedeapsa aplicată nu-i proporțională faptelor săvârșite, precum și pericolul social care acesta îl prezintă. Recalificarea este neîntemeiată și pedeapsa este prea blândă.

3.2. Inculpatul, a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și recalificarea acțiunilor din ”omor” în ”depășirea legitimei apărări”.

În motivarea apelului declarat, autorul acestuia a invocat că, nu a atacat sentința în termenul legal, deoarece avocatul cu care a avut contract, din motive necunoscute nu a contestat-o, încălcând astfel condițiile contractuale.

Astfel, inculpatul a considerat că, în acțiunile lui sânt prezente ”depășirea limitelor legitimei apărării”, motiv pentru care și-a recunoscut parțial vinovăția. Nu este de acord nici cu acțiunea civilă, în special paguba morală, suma căreia este ridicată neîntemeiat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2017, a fost respins ca depus peste termen apelul declarat de inculpat, admis apelul procurorului, fiind dispusă casarea sentinței și rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Postolachi Petru a fost condamnat în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, la 18 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului în contul statului a cheltuielilor judiciare ce țin de efectuarea expertizelor a fost respinsă ca neîntemeiată. În rest sentința a fost menținută fără modificări.

5. Instanța de apel, analizând probele și actele cauzei, apreciindu-le, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, a constatat că acestea demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate prin rechizitoriu și prevăzute de art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, după semnele calificative - *omorul unei persoane săvârșit cu o deosebită cruzime*.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță la adoptarea sentinței, a luat în considerație doar poziția inculpatului, fără a o raporta la probele administrate și prezentate în ședința de judecată de

către procuror, din care rezultă cert că, fapta comisă cuprinde indicii componentei de infracțiune prevăzuți la art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, dar nu a celor prevăzuți la art.145 alin.(1) Cod penal.

Or, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de fond, precum și cea de apel, nu s-a dovedit faptul că victima l-ar fi atacat pe inculpat, aceasta fiind doar o poziție a inculpatului, care a fost înaintată doar cu scopul de a evita răspunderea penală, a-și ușura situația sa sau pedeapsa pe care o riscă.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate afirmațiile inculpatului precum că, nu a dorit să-l omoare pe I. Zgardan, așa cum anterior acesta l-a amenințat cu omor și era violent, iar aplicarea loviturilor multiple în locurile vitale ale corpului, numărul, categoria, caracterul, localizarea lor dovedesc cu certitudine intenția acestuia, precum și faptul neacordării ajutorului necesar după finalizarea comiterii faptei.

Faptul, că inculpatul nu a atacat în termen sentinței indică la aceia că, acesta a acceptat probele acuzării și pedeapsa stabilită.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.art.2, 7, 61, 72, 75-77 Cod penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei, care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului considerând că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă și rațională cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

Cu privire la cheltuielile judiciare, ce se exprimă prin efectuarea expertizelor, instanța de apel a conchis că, acestea urmează a fi respinse ca nefondate, or, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum pledează procurorul.

Instanța de apel a reținut, că sentința a fost atacată de către procuror inclusiv și în latura încasării cheltuielilor judiciare suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal și anume, cheltuieli judiciare suportate la efectuarea expertizelor.

Cât privește apelul declarat de inculpat, instanța de apel a consideră necesar de al respinge ca depus peste termen, or, nici în apel, nici în ședința instanței de apel, inculpatul nu a prezentat careva motive întemeiate care să determine întârzierea de declarare a apelului.

Faptul, că avocatul angajat pe contract de către inculpat n-a atacat sentința nu este un motiv întemeiat, așa cum inculpatul nu a avut nici un impediment de a ataca de sine stătător sentința în termenul prevăzut de lege.

În context, instanța de apel a mai menționat că, apelul a fost declarat de inculpat după ce a avut loc prima ședință în instanța de apel, de examinare a apelului procurorului, cu depășirea categorică a termenului legal de 15 zile.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror, inculpat și avocații acestuia, V. Străistaru și T. Guțu:

Procurorul, solicitând casarea parțială a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând că, instanța de apel nu și-a argumentat poziția privind neîncasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată.

Astfel, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, statul a suportat cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor, care conform prevederilor art.art.227 - 229 Cod de procedură penală, urmau a fi încasate din contul inculpatului, iar instanța, contrar prevederilor art.385 alin.(1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod procedură penală, nu a dispus acest fapt. Prin urmare, se constată că soluția instanței de apel, de a menține sentința referitor la încasarea cheltuielilor de judecată, contravine normelor procesual penale în vigoare.

Inculpatul și avocatul acestuia, V. Străistaru, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței, invocând că, instanța de apel la adoptarea deciziei a prevalat

calificările prezentate de către organul de urmărire penală, mai mult ca atât, probele prezentate de către procuror au fost puse la baza adoptării sentinței de condamnare a inculpatului.

Astfel, instanța de fond corect a recalificat acțiunile inculpatului din prevederile art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, în cele ale art.145 alin.(1) Cod penal, bazându-se la adoptarea sentinței pe toate materialele cauzei penale și probele acumulate, probe care au fost apreciate de către instanță de fond sub toate aspectele, precum și a declarațiilor depuse de către inculpat și martorii audiați în ședința de judecată.

Avocatul T. Guțu în numele inculpatului, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței, invocând în acest sens că, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018, a fost dispusă inadmisibilitatea recursurilor ordinare, a procurorului ca fiind vădit neîntemeiat, iar a inculpatului Postolache Petru și avocaților acestuia, Străistaru Valeriu și Guțu Tatiana, din motiv că nu îndeplinesc cerințele de conținut, prevăzute la art.430 pct.5) Cod de procedură penală.

8. Referitor la recursul declarat de procuror, instanța de recurs ordinar a indicat că, instanța de apel corect a menținut sentința inclusiv și în partea neîncasării de la inculpat a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor, or, plățile necesare întru întocmirea rapoartelor de expertiză urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Referitor la recursurile ordinare declarate de către inculpat și avocații acestuia, instanța de recurs ordinar a menționat că, conform deciziei instanței de apel, apelul declarat de inculpatul Postolachi Petru a fost respins ca fiind depus peste termen (f.d.104/verso vol. IV), iar din textul recursurilor declarate de către inculpat și avocații acestuia, Străistaru Valeriu și Guțu Tatiana (f.d.120-128 vol. IV), rezultă că aceștia nu solicită repunerea în termen a cererii de apel și nu critică decizia instanței de apel privind respingerea apelului declarat de inculpat ca fiind depus peste termen, manifestând însă dezacordul cu soluția instanței de apel în partea reîncadrării acțiunilor inculpatului și condamnării conform învinuirii înaintate de partea acuzării. Subsidiar la cele menționate, instanța de recurs ordinar a reținut că, instanța de apel, corect a motivat soluția de respingere a apelului declarat de inculpat ca fiind depus peste termen, ținând cont în deplină măsură de prevederile art.art.402- 404 Cod de procedură penală.

9. Condamnatul Postolachi Petru a contestat cu recurs în anulare hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu încetarea procesului penal.

În motivare a invocat că, nerespectarea dispozițiilor legale la emiterea actului procedural, și anume a ordonanțelor de recunoaștere în calitate de învinuit din 07 iulie 2016, 23 septembrie 2016 în privința lui Postolachi Petru cu încălcarea prevederilor art.63 alin.(2) pct.1), alin.(3) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului procedural respectiv, în cazul de față a ordonanței de anulare a ordonanței de scoatere a persoanei de sub urmărire penală din 07 iulie 2016, toate procesele-verbale de audiere a martorilor și expertizele efectuate în privința lui Postolachi Petru, precum și a rechizitoriului.

Conform hotărârii Curții Constituționale nr.26 din 23 noiembrie 2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.(6) art.63 Cod de procedură penală, ordonanța de anulare a ordonanței de scoatere a persoanei de sub urmărire penală din 07 iulie 2016 încalcă dreptul inculpatului Postolachi Petru de a nu fi urmărit de mai multe ori, prevăzut la art.7 Cod penal, art.22 Cod de procedură penală și art.4 din Protocolul adițional nr.7 CțEDO.

Susține condamnatul că, instanța de apel incorect a calificat acțiunile sale în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, deoarece circumstanța agravantă „cu deosebită cruzime, precum și din motive sadice” nu a fost demonstrată de către acuzatorul de stat nici în prima instanță, nici în instanța de apel.

La pronunțarea hotărârilor, de către instanțele de apel și recurs ordinar au fost încălcate prevederile art.2 la Protocolul adițional nr.7 CțEDO și dreptul la un recurs efectiv prevăzut de

art.13 CțEDO.

10. Asupra recursului declarat de condamnat, a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece recurentul nu a folosit calea ordinară de atac – apelul.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 25 octombrie 2018, a fost admis recursul în anulare declarat, casată parțial decizia atacată, în partea dispunerii inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de către avocatul Străistaru Valeriu în numele inculpatului și inculpatul Postolachi Petru și de către avocatul Guțu Tatiana în numele inculpatului și dispusă rejudecarea cauzei în această parte, la etapa admisibilității în principiu a recursurilor ordinare, de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

În rest decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018 a fost menținută.

12. În motivarea deciziei, instanța de recurs a reținut, că chiar dacă apelul inculpatului a fost respins ca depus peste termen, ulterior acesta și avocați săi au folosit calea de atac recursul ordinar împotriva deciziei instanței de apel, prin care a fost admis apelul procurorului și pronunțată o nouă hotărâre în latura penală, prin care acțiunile lui Postolachi Petru au fost recalificate de la alin.(1) art.145 Cod penal la alin.(2) art.145 Cod penal.

Mai mult, recurenții au solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe.

Totodată, Colegiul penal a menționat că, prin agravare a situației condamnatului se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii.

Astfel, prin decizia instanței de apel, acțiunile lui Postolachi Petru au fost reîncadrate în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa 18 ani închisoare și astfel i s-a înrăutățit situația, iar potrivit art.420 alin.(4) Cod de procedură penală, acesta este în drept să atace cu recurs decizia instanței de apel.

Colegiul penal a concluzionat că, soluția instanței de recurs ordinar, prin care a dispus inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Postolachi Petru și avocații acestuia, Străistaru Valeriu și Guțu Tatiana, pe motivul că aceste recursuri nu îndeplinesc cerințele de conținut prevăzute în art.430 pct.5) Cod de procedură penală, fiindcă nu au folosit calea ordinară de atac – apelul, este neîntemeiată, prin aceasta fiind încălcat dreptul inculpatului la un recurs efectiv, ce constituie un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea atacată.

13. Inculpatul, la 22 ianuarie 2019, a declarat recurs ordinar suplimentar, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței.

În motivarea cererii depuse, recurentul a reiterat argumentele invocate în recursul declarat inițial.

14. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să îl respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul penal lărgit, per ansamblu, constată că recurenții au invocat argumente prin care implică o critică asupra probelor puse de către instanța de apel la baza condamnării inculpatului,

critică care în opinia lor este justificată și impune necesitatea casării deciziei atacate. În contextul dat, Colegiul penal lărgit reține că art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că **chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat**. În acest sens, este necesar de a menționa că, potrivit art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Totodată, Colegiul penal lărgit statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal lărgit reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Suplimentar celor menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel și-a motivat pe deplin soluția adoptată în privința vinovăției inculpatului, prin statuările expuse la pct.5 al prezentei decizii, pe care instanța de recurs le însușește și care nu necesită o reiterare, din motivul temeiniciei acestora.

14.1. În particular, privind recursul ordinar declarat de către avocatul V. Străistaru cu inculpatul, Colegiul penal lărgit constată că recurenții au făcut o referire textuală la temeiurile pentru recurs, prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, în acest sens fiind inserată sintagma *„partea apărării invocă în recurs temeiurile prevăzute de alin.1 pct.6, 8, 12 Cod de Procedură Penală al RM”*.

Potrivit textului recursului, se atestă că recurenții au omis să exemplifice care temeuri pentru recurs, dintre cele prevăzute la pct. 6) și 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală sunt incidente în cauză, în pofida faptului că pct. 6) al alineatului și articolului nominalizat prevede 5 temeuri pentru recurs, iar pct. 8) – două. Cu atât mai mult, Colegiul penal lărgit atestă că recurenții au omis cu desăvârșire să raporteze în mod desfășurat constatările din decizia instanței de apel la temeiurile pentru recurs prevăzute de prevederile anterior nominalizate, bazându-se în principal pe invocarea calificării juridice greșite, de către instanța de apel, a faptei comise de către inculpat, în acest sens referindu-se doar la faptul că prima instanță just a apreciat probele administrate în cauză, ceea în opinia lor impune casarea deciziei adoptate.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că argumentele invocate de către recurenți, privind individualizarea pedepsei de către instanța de apel, vin în contradicție directă cu conținutul deciziei instanței de apel (a se vedea pg.11 din decizie) – în acest sens, se constată că instanța de apel s-a referit desfășurat la criteriile de individualizare a pedepsei, asupra cărora recurenții eronat susțin că instanța de apel nu s-a expus.

Având în vedere că recurenții au abordat chestiunea calificării juridice a faptei comise de către inculpat exclusiv prin prisma problemei de apreciere a probelor, inadmisibilă la etapa examinării admisibilității/judecării recursului ordinar, precum și faptul că în recurs s-a făcut o referire textuală la alte temeuri pentru recurs, în continuare nedesfășurată, iar argumentele privind individualizarea pedepsei nu și-au găsit confirmare, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității de a respinge acest recurs ordinar, ca inadmisibil.

14.2. Privind recursul ordinar declarat de către avocatul T. Guțu în numele inculpatului, la fel ca și în privința recursului abordat anterior, Colegiul penal lărgit atestă o omisiune esențială de motivare, lipsind o raportare concretă a constatărilor instanței de apel la temeiurile de drept invocate în cerere.

Colegiul penal lărgit respinge, ca neîntemeiată, unica alegație invocată în recurs – că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, deoarece a apreciat în alt mod probele examinate de către prima instanță. În acest context, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.6 pct.11¹⁾ Cod de procedură penală, *eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor*. Având în vedere acest fapt, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității de a respinge și acest recurs ordinar, ca inadmisibil.

14.3. Privitor la recursul ordinar „suplimentar” declarat de către inculpat la 22 ianuarie 2019, Colegiul penal lărgit constată că acesta este declarat peste termen. În acest sens, Colegiul penal lărgit subliniază că, potrivit prevederilor art.421 Cod de procedură penală, raportat la art.401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sânt în drept să declare recurs ordinar. Totodată, pentru ca acesta să fie admis spre examinare de către instanța de recurs, el urmează a fi declarat în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei, așa cum este indicat expres în prevederile art.422 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs menționează că, potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în apel din data de 20 septembrie 2017, inculpatul a participat la ședința în cadrul căreia a avut loc pronunțarea dispozitivului hotărârii atacate (f.d.85 vol. IV), fiind înștiințat asupra faptului că pronunțarea deciziei integrale va avea loc la data de 18 octombrie 2017, ulterior amânată pentru 01 noiembrie 2017 la care acesta s-a prezentat (f.d.87 vol. IV) și a primit o copie de pe decizia pronunțată integral. În acest context, Colegiul penal lărgit constată cu certitudine că inculpatul cunoștea despre modul și termenul de atac al deciziei instanței de apel, însă a omis să-și exercite dreptul procesual în termenul legal.

Potrivit prevederilor art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul prevederilor nominalizate și în concordanță cu circumstanțele constatate, Colegiul penal lărgit reține că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începea să curgă de la 02 noiembrie 2017 și expira la 04 decembrie 2017. Inculpatul a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la data de 22 ianuarie 2019, după expirarea termenului legal de 30 zile prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, care nu poate fi considerat parte integrantă a recursului inițial, declarat în termen, or, legislația procesual-penală nu instituie reglementări privind recursul suplimentar – astfel, fiecare recurs urmează a fi examinat separat, inclusiv din punct de vedere al termenului de declarare.

Colegiul penal lărgit subliniază că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata căruia este stabilită prin lege, iar în aceste condiții acesta este absolut și are caracter imperativ, astfel că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Instanța de recurs nu constată careva motive întemeiate pentru trimiterea recursului spre judecare (existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu legea), de aceea conchide asupra necesității respingerii recursului ordinar, ca inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

În ansamblul circumstanțelor constatate, din motiv că temeiurile pentru recurs invocate în cererile de recurs nu și-au găsit confirmare, reieșind din faptul că anumite argumente invocate în cerere sunt neîntemeiate, iar altele inadmisibile, precum și din considerentul că nu s-au depistat alte erori care, examinate din oficiu, ar justifica casarea deciziei instanței de apel, iar recursul declarat de către inculpat la 22 ianuarie 2019 este depus peste termen, Colegiul penal lărgit conchide asupra soluției de respingere, ca inadmisibile, a recursurilor ordinare declarate în cauză, cu menținerea deciziei instanței de apel.

15. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către inculpatul Postolachi Petru și avocații acestuia, Străistaru Valeriu și Guțu Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2017, în cauză penală privindu-l pe *Postolachi Petru xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 aprilie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico